

NVE

Begrunnelse for vedtak

Utvidelse av Klemetsrud transformatorstasjon

Oslo kommune

NVE

Norges vassdrags-
og energidirektorat

Tiltakshaver	Elvia AS
Referanse	202402920-28
Dato	19.05.2025
Ansvarlig	Ingrid Myrtveit
Saksbehandler	Kamilla Lein Kjølberg

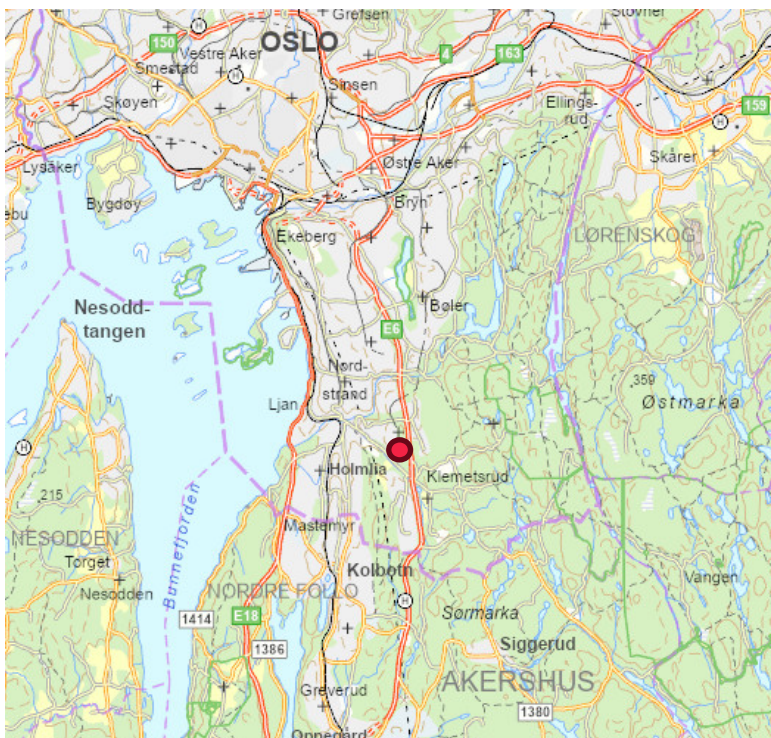
Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Sammendrag

NVE gir tillatelse til utvidelse av Klemetsrud transformatorstasjon

NVE gir Elvia AS tillatelse til å bygge, eie og drive en utvidelse av Klemetsrud transformatorstasjon sørøst i Oslo kommune. Plasseringen er markert med rød prikk i figur 1. Elvia skal opparbeide en stasjonstomt på ca. 1200 m² ved den eksisterende stasjonen og etablere et nytt stasjonsbygg med transformatorer og innendørs koblingsanlegg med øvre spenningsnivå 132 kV. Utvidelsen er nødvendig for å tilknytte Hafslund Celsios anlegg for karbonfangst og -lagring som skal bygges på nabotomten.

Figur 1: Rød prikk angir plasseringen av transformatorstasjonen på Klemetsrud sørøst i Oslo kommune. Kilde: NVE Atlas

Hva mener høringspartene om tiltaket?

NVE mottok fire høringsinnspill. Plan- og bygningsetaten bekrefter at det er gitt dispensasjon for justert trasé for etablering av gang- og sykkelvei, og at areal Statens vegvesen i dag benytter til lager opprettholdes med samme funksjon. Vann- og avløpsetaten peker på at planlagt utvidelse blir liggende over deres hovedledning, men bekrefter at løsningen det søkes om er avklart med dem. Statnett støtter den planlagte utvidelsen.

Hvorfor gir NVE tillatelse?

NVE mener at utvidelsen er godt begrunnet i behovet for økt strømforsyning til det planlagte karbonfangst og -lagringsanlegget ved Klemetsrud forbrenningsanlegg. NVE mener videre at tiltaket har små negative virkninger for allmenne og private interesser. For å redusere negative miljøvirkninger i anleggsfasen har NVE stilt vilkår om koordinering med Hafslund Celsio sin byggeprosess og om tiltak for å hindre spredning av fremmede arter.

Innhold

INNHold	2
1 SØKNADEN	3
2 NVES BEHANDLING SØKNADEN	4
2.1 HØRING AV KONSESJONSSØKNAD	4
2.2 INNKOMNE MERKNADER	4
3 NVES VURDERING AV SØKNAD ETTER ENERGILOVEN	5
3.1 BEHOV FOR TILTAK	5
3.2 SYSTEMLØSNING OG ANDRE TEKNISKE OG ØKONOMISKE FORHOLD	6
3.2.1 <i>Vurderte systemløsninger</i>	6
3.2.2 <i>Rangering av systemløsningene</i>	6
3.3 VIRKNINGER FOR MILJØ OG SAMFUNN	6
3.3.1 <i>Visuelle virkninger</i>	6
3.3.2 <i>Virkninger for kulturminner og kulturmiljø</i>	7
3.3.3 <i>Virkninger for naturmangfold</i>	7
3.3.4 <i>Virkninger for arealbruk og annen infrastruktur</i>	9
3.3.5 <i>Virkninger for vassdrag</i>	9
3.3.6 <i>Naturfare</i>	10
3.3.7 <i>Midlertidige hjelpeanlegg</i>	10
4 NVES KONKLUSJON OG VEDTAK OM SØKNAD ETTER ENERGILOVEN	11
4.1 OPPSUMMERING AV NVES VURDERINGER	11
4.2 ANLEGG SARBEID OG TILSYN	12
4.3 NVES KONKLUSJON	12
VEDLEGG A - OVERSIKT OVER LOVVERK OG BEHANDLINGSPROSESS	13

1 Søknaden

NVE mottok den 7. februar 2024 søknad fra Elvia AS om endring i anleggskonsesjonen (NVE-ref. 20170820-45) for Klemetsrud transformatorstasjon sør i Oslo. Begrunnelsen for søknaden er at Hafslund Oslo Celsio AS (kalt Celsio videre i dokumentet) som driver Klemetsrud forbrenningsanlegg skal etablere karbonfangst og -lagring (CCS). Forbrenningsanlegget forsynes fra Klemetsrud transformatorstasjon og det planlagte CCS-anlegget vil øke kraftbehovet med 41 MW. Dagens transformatorstasjon har ikke nok ledig kapasitet på til å forsyne det planlagte CCS-anlegget, og må derfor utvides.

NVE ga i 2023 Elvia AS tillatelse til å utvide Klemetsrud transformatorstasjon med en ny frittstående transformatorcelle (NVE referanse 201708202-45). Ifølge Elvia er ikke dette tilstrekkelig for å tilknytte det planlagte strømforbruket fra CCS-anlegget. Elvia skriver at utvidelsen de nå søker om også vil øke kapasitet og styrke leveringsikkerheten generelt i området.

Søknad om utvidelse av Klemetsrud transformatorstasjon omfatter:

- en stasjonstomt for nytt bygg med et areal på ca. 1200 m²
- et stasjonsbygg med grunnflate ca. 400 m² og høyde ca. 10,5 meter
- transformatorer med øvre spenningsnivå 132 kV
- innendørs koblingsanlegg med spenningsnivå 132 kV
- fortsatt bruk av dagens permanente adkomst til stasjonsbygget
- midlertidig adkomst i byggeperioden
- etablering av et riggområde på omtrent 3000 m² i byggeperioden

Figur 2: Nytt stasjonsbygg skal etableres i tilknytning til eksisterende transformatorstasjon ved E6 sørøst i Oslo. Kilde: Elvias konsesjonssøknad av 07.02.2024.

2 NVEs behandling søknaden

NVE behandler konsesjonssøknader etter energiloven. Konsesjonssøknaden skal også oppfylle kravene til utredninger etter plan- og bygningslovens forskrift om konsekvensutredninger. Prinsippene i naturmangfoldloven skal legges til grunn som retningslinjer i vurderingen av om konsesjon skal gis. En nærmere omtale av lover og forskrifter finnes i vedlegg A. I tillegg til NVEs behandling skal tiltaket også avklares etter andre relevante sektorlover.

2.1 Høring av konsesjonssøknad

Søknaden ble sendt på høring 30. oktober 2024. Elvia AS videresendte høringsbrevet til berørte rettighetshavere, naboer og gjenboere den 31. oktober 2024. Fristen for å komme med høringsuttalelser til søknaden var 27. november 2024.

Disse fikk søknaden på høring:

Statens vegvesen
Oslo kommune Vann- og avløpsetaten
Statnett SF
Telia Norge AS
Telenor Norge AS
Oslo kommune plan- og bygningsetaten
Oslo kommune bymiljøetaten
Oslo kommune eiendoms- og byfornyelsesetaten
Naturvernforbundet i Oslo og Akershus
Fortidsminneforeningen i Oslo og Akershus
Grunneiere/rettighetshavere
Naboer/gjenboere
Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus
Oslo Natur og Ungdom
Forum for natur og friluftsliv Oslo og Akershus

2.2 Innkømne merknader

NVE mottok fire høringsuttalelser til søknaden. Elvia kommenterte uttalelsene i e-post av 9. desember 2024. Uttalelsene, og Elvia sine kommentarer, er sammenfattet nedenfor.

Statens vegvesen (28.11.2024) er vegeier og vegforvalter av E6 inkludert rundkjøringer og ramper, og eier av gnr. 250/ bnr. 35 der deler av tiltaket er foreslått plassert. Statens vegvesen ber om at følgende forhold ivaretas:

- Det er inngått avtale om kjøp og makeskifte av areal mellom Statens vegvesen og Celsio i forbindelse med utbygging av CCS-anlegget. Avtalen vil sikre areal til ny transformatorstasjon, riggområde og justert trasé for kommunal gang- og sykkelvei gjennom området. Makeskiftet vil kun tre i kraft dersom CCS-anlegg realiseres.
- Staten vegvesen har tilgang på inngjerdet lagerplass på gnr. 177 bnr. 21 som benyttes i forbindelse med drift og vedlikehold av vei, og ber om at dette arealet opprettholdes med samme funksjon.
- Det må legges inn nytt areal for både gående og syklende som erstatning for arealet som er regulert til gang- og sykkelvei, men som beslaglegges av ny transformator.

- Ny avkjørsel som opprettes fra rundkjøringen til området må sendes til Statens vegvesen for godkjenning før avkjørselen etableres. Avkjørselen vil være privat og skal avsluttes med nedsenket kantstein mot rundkjøringen.

Elvias kommentarer: Plan- og bygningsetaten i Oslo kommune har gitt aksept for plasseringen av justert gang- og sykkeltrasé, ref. sak 202456506, og Celsio bekrefter at det er inngått en avtale som ivaretar erstatningsareal for både byggefasen og permanent løsning. Merknaden om lagerplass er basert på henvisning til feil gnr./bnr. og er ivare tatt av samme avtale som det refereres til i forrige punkt. Det vises til revidert høringsuttalelse fra Plan- og bygningsetaten (datert 04.12.24) og Statens vegvesen sitt samtykke til søknaden om dispensasjon. Avkjørselens endelige utforming på detaljnivå er avklart med Statens vegvesen og det er løpende og god kommunikasjon.

Vann- og avløpsetaten i Oslo kommune (29. 11. 2024) peker på at planlagt utvidelse blir liggende over deres hovedledning, men at planlagt løsning er avklart med dem. De oppfordrer videre konsesjonshaver til å se til etatens veiledere for å vurdere hvilke løsninger for overvannshåndtering som bør brukes.

Elvias kommentar: Merknaden fra Vann- og avløpsetaten dokumenterer at løsning for hovedledning er avklart og overvannshåndtering vil inngå i Celsio sin overordnede løsning for hele industriområdet.

Plan- og bygningsetaten i Oslo kommune (revidert 04.12.2024) Ingen innvendinger eller innspill. Det er gitt dispensasjon for plassering av ny gang- og sykkelvei i vedtak datert 16.08.2024.

Til dette har Elvia ingen kommentarer.

Statnett (7.12. 2024) har ingen merknader til konsesjonssøknaden og støtter at tiltaket gjennomføres. De minner om at konsesjonær har ansvar for å avklare anleggenes funksjonalitetsegenskaper ihht. forskrift om systemansvar.

Til dette har Elvia ingen kommentarer, utover at de er kjent med ansvaret etter forskrift om systemansvar.

3 NVEs vurdering av søknad etter energiloven

Konsesjonsbehandling etter energiloven innebærer en konkret vurdering av fordeler og ulemper tiltaket har for samfunnet som helhet. NVE kan gi konsesjon til et anlegg dersom de samlede positive konsekvensene av tiltaket er større enn de negative for samfunnet. Vurderingen av om det skal gis konsesjon til et omsøkt tiltak er en faglig skjønnsvurdering.

I dette kapittelet vil NVE redegjøre for vår vurdering av anlegget som Elvia AS har søkt om. Vi vil vurdere behovet for tiltaket og hvilke systemløsninger som kan møte behovet. Vi vil sammenligne løsningen det søkes om med andre løsninger, for å kunne vurdere om Elvia har søkt om den mest hensiktsmessige løsningen.

3.1 Behov for tiltak

Utvidelsen i Klemetsrud transformatorstasjon er begrunnet i behovet for mer kapasitet for å forsyne nytt CCS-anlegg. Eksisterende stasjon har ikke ledig kapasitet for uttak fra 50 kV- eller 11 kV-anlegget, og Celsio må derfor tilknyttes 132 kV-nettet. For å muliggjøre dette må 132 kV-

anlegget utvides. Elvia skriver i søknaden at i tillegg til å øke kapasiteten, vil tiltaket også øke leveringssikkerheten i Oslo syd og avlaste Statnett sine anlegg i Follo og Ulven.

NVE er enig i at det er behov for å gjøre tiltak i nettet for å oppnå tilstrekkelig kapasitet til å forsyne CCS-anlegget.

3.2 Systemløsning og andre tekniske og økonomiske forhold

3.2.1 Vurderte systemløsninger

Nullalternativet Elvia har vurdert innebærer at det ikke gjøres noen utvidelser av nettanlegget. Dette vil da medføre at CCS-anlegget ikke kan realiseres.

Løsningen Elvia søker om omfatter flere nye transformatorer med øvre spenningsnivå på 132 kV og et nytt, innendørs koblingsanlegg på 132 kV. Transformatorene vil transformere ned til 11 kV for forsyning av CCS-anlegget, og ned til 50 kV for å knytte eksisterende nettanlegg sammen med nytt nettanlegg.

Elvia har også vurdert en annen plassering for utvidelsen av stasjonen. Dette ble gjort i en studie fra 2023, der de vurderte ulike alternativer for tilknytning til Liåsen transformatorstasjon.

NVE mener at Elvia har vurdert de mest aktuelle løsningene, siden CCS-anlegget som skal forsynes med strøm vil ligge like ved eksisterende Klemetsrud transformatorstasjon.

3.2.2 Rangering av systemløsningene

Elvia har ikke gjort noe samfunnsøkonomisk sammenligning av nullalternativet og løsningen de søker om, men de har estimert investeringskostnaden for utvidelsen til 220 millioner kroner. Siden nettanleggene er kundespesifikke, vil Celsio betale anleggsbidrag for dem.

NVE er enig i at den omsøkte løsningen fremstår fornuftig, gitt at CCS-anlegget skal realiseres. Klemetsrud transformatorstasjon ligger like i nærheten av det planlagte CCS-anlegget og er derfor et naturlig tilknytningspunkt.

3.3 Virkninger for miljø og samfunn

3.3.1 Visuelle virkninger

NVE vil i dette delkapitlet vurdere tiltakets virkninger for friluftsliv, naturopplevelser, kulturmiljøer og synlighet fra bolig- og fritidsbebyggelse. Vurderingene begrenser seg til de visuelle virkningene, og omfatter ikke direkte arealinngrep, som vil bli vurdert i senere delkapitler. Virkninger i anleggsfasen vil være forbigående og vektlegges ikke i vurderingene av visuelle virkninger.

Utvidelsen legges tett på dagens transformatorstasjon, som ligger ved E6 og Celsios forbrenningsanlegg. Det planlagte anlegget for karbonfangst og -lagring vil komme rett nord for transformatorstasjonen (se figur 3). Som figuren viser, vil CCS-anlegget være større og mer visuelt dominerende enn utvidelsen av transformatorstasjonen, som er vist med gul ring.

Ifølge søknaden kan nytt stasjonsbygg bli synlig fra gårdstunene Norli og Sørli, to kulturminner som ligger øst for tiltaksområdet. Videre går det en gang- og sykkelvei forbi stasjonen som vil få det nye bygget tett på (vist i figur 5). På grunn av dette planlegger Elvia at fasaden ut mot gang- og sykkelveien skal utføres i grafisk betong for å gjøre bygget penere.

Området rundt dagens transformatorstasjon er sterkt preget av trafikk og industri. Selv om utvidelsen av Klemetsrud transformatorstasjon skulle bli synlig fra gårdstunene Nordli og Sørli, mener NVE at det nye bygget ikke vil endre opplevelsen av kulturminnene som allerede ligger i et industrialisert og trafikkert område. NVE mener Elvia tilpasser nytt bygg til omgivelsene på en akseptabel måte. På bakgrunn av dette vurderer NVE at utvidelsen ikke vil endre inntrykket av området i særlig grad og at tiltaket gir små visuelle virkninger.

Figur 3: Skisse av utvidelsen av transformatorstasjonen sammen med det planlagte anlegget for karbonfangst og -lagring. Kilde: Hafslund.no. NVE har markert utvidelsen av Klemetsrud transformatorstasjon med gul ring.

3.3.2 Virkninger for kulturminner og kulturmiljø

Transformatorstasjonen vil ikke ha direkte arealbeslag som påvirker kjente kulturminner. NVE forutsetter at Elvia oppfyller kravene i kulturminneloven, og gjør oppmerksom på at de er ansvarlig for at fredete kulturminner ikke skades. Vurderingene av de indirekte virkningene på kulturminner og kulturmiljøer er beskrevet under temaet visuelle virkninger i kapittel 3.3.1.

3.3.3 Virkninger for naturmangfold

I henhold til naturmangfoldloven § 7 plikter NVE å legge til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 når det skal vurderes om det skal gis konsesjon til et tiltak eller ikke. NVE fokuserer i vurderingene kun på arter eller naturtyper som tiltaket vil kunne få vesentlige virkninger for.

Norconsult har på oppdrag fra Elvia gjennomført en vurdering av naturmangfold i tiltaksområdet. Vurderingen er basert på feltkartlegging i august 2023 og en konsekvensutredning gjennomført av COWI i 2018 i forbindelse med reguleringsplan for forbrenningsanlegget. Norconsult har også benyttet Nasjonal berggrunnsdatabase og Nasjonal løsmassedatabase fra NGU, Kilden fra NIBIO, Finn kart, Miljødirektoratets Naturbase og Artsdatabankens Artskart.

Norconsult beskriver området som grå arealer uten verdifulle naturtyper. Den rødlistede arten piggsvin (nær truet) er registrert sørøst for planområdet, men Norconsult vurderer at arealet som berøres av tiltaket er ubetydelig for arten. Vegetasjonen i tiltaksområdet er begrenset til smale

belter med ung gran og furu, hvorav noe vil tas ned som følge av tiltaket. Norconsult mener at utvidelsen av transformatorstasjonen ikke gir negative virkninger for naturmangfold.

Det er registrert seks ulike fremmede arter i tiltaksområdet. Norconsult har gjort en risikovurdering for spredning. De anbefaler at det iverksettes tiltak for håndtering av masser gjennom anleggsfasen for å hindre spredning av fremmede arter til rene områder. Rød strek i figur 4 markerer avgrensningen for hvor infiserte masser kan flyttes.

Figur 4: Områder med registrerte fremmede arter er markert i lilla. Rød strek markerer grensen for hvor infiserte masser kan flyttes. Kilde: Norconsult sitt notat om naturmangfold datert 11.09.2023.

Det er ikke registrert viktige naturtyper eller arter som vil være i konflikt med tiltaket i Miljødirektoratets Naturbase, Artsdatabankens Artskart og NVE Atlas. Norconsult vurderer at det som kan gi virkninger for naturmangfold i denne saken er faren for spredning av fremmede arter. NVE forutsetter at Elvia overholder aktsomhetsplikten som følger av naturmangfoldloven § 28 og forskrift om fremmede organismer § 18.

Naturmangfoldloven § 7 krever at NVE legger til grunn prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 når ved vurdering av om det kan gis konsesjon. I denne saken vurderer NVE at tiltaket ikke har

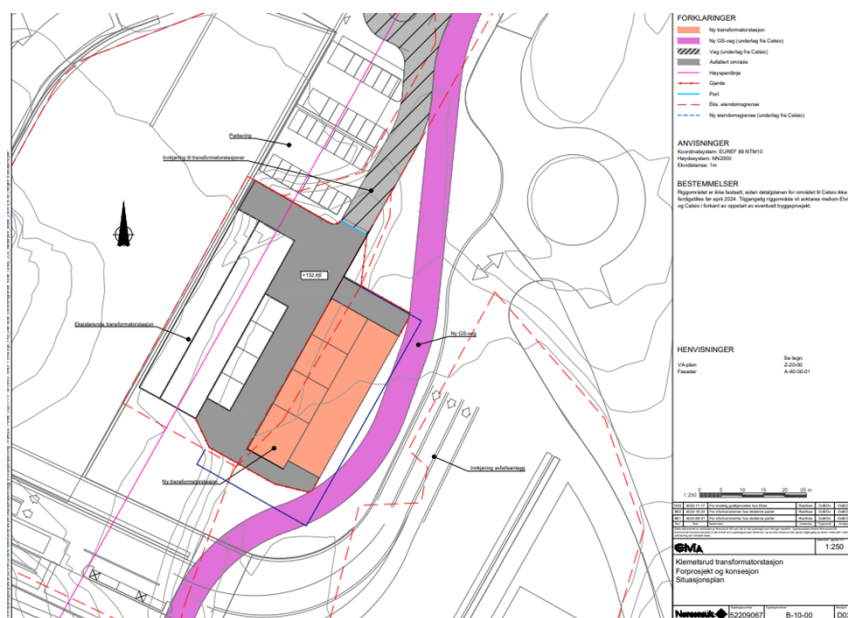

virkinger for naturmangfold, gitt at infiserte masser håndteres i anleggsfasen for å unngå spredning av fremmede arter.

3.3.4 Virkninger for arealbruk og annen infrastruktur

Tiltaksområdet for utvidelsen av Klemetsrud transformatorstasjon dekker et areal på ca. 1200 m² som i dag benyttes til asfaltert parkeringsplass og smale belter med vegetasjon. Det har vært regulert en ny kommunal gang- og sykkelvei på arealet som blir beslålagt av tiltaket. Stasjonsbygget Elvia søker om vil bli ca. 400 m². Elvia skriver at permanent adkomst til stasjonsområdet vil opprettholdes på dagens vei som benyttes til den eksisterende transformatorstasjonen.

I høringsinnspill fra plan- og bygningsetaten i Oslo kommune (datert 04.12.2024) bekreftes det at det er gitt dispensasjon for ny plassering av gang- og sykkeltrasé i vedtak fra 16.08.2024. Ny trasé er vist i lilla på figur 5. Dette er en del av Celso sin prosess med Oslo kommune, og NVE anser dermed at dette hensynet er ivaretatt.

Figur 5: Plantegning med ny gang- og sykkeltrasé markert i lilla. Kilde: Konesjonssøknaden/ Norconsult.

Norconsult har gjort en vurdering av elektromagnetisk stråling, og konkluderer med at det ikke foreligger risiko for langvarig eksponering over utredningsverdien på bebyggelse til varig opphold. Norconsult har utført støyberegninger som viser at de nye transformatorene ikke gir støy over grenseverdiene for nærliggende bebyggelse. På bakgrunn av vurderingene over, mener NVE at løsningen Elvia har søkt om gir små virkninger for arealbruk og annen infrastruktur.

3.3.5 Virkninger for vassdrag

Elvia skriver i søknaden at det går en bekk under tiltaksområdet. Den ligger i rør til utløp i Gjersrubekken. Norconsult vurderer at det ikke er ventet at tiltaket vil endre avrenning til bekken. I søknaden påpeker Elvia at en transformator i drift normalt ikke har utslipp til vann. NVE vurderer at slik planen er fremlagt nå vil den ikke kreve noen ytterligere behandling etter bestemmelsene i vannressursloven.

NVE minner likevel om aktsomhetsplikten i vannressursloven § 5 som pålegger at vassdragstiltak og tiltak som berører vassdrag skal planlegges og gjennomføres slik at de er til minst mulig skade og ulempe for allmenne og private interesser.

3.3.6 *Naturfare*

Norconsult har utført geotekniske vurderinger basert på tidligere grunnundersøkelser i forbindelse med utbyggingen av E6, samt supplerende grunnundersøkelser i februar 2023. Det er ikke påvist kvikkleire eller sprøbunnsmaterialer på tomta, og Norconsult vurderer at tiltaket ikke medfører risiko for naturfarehendelser.

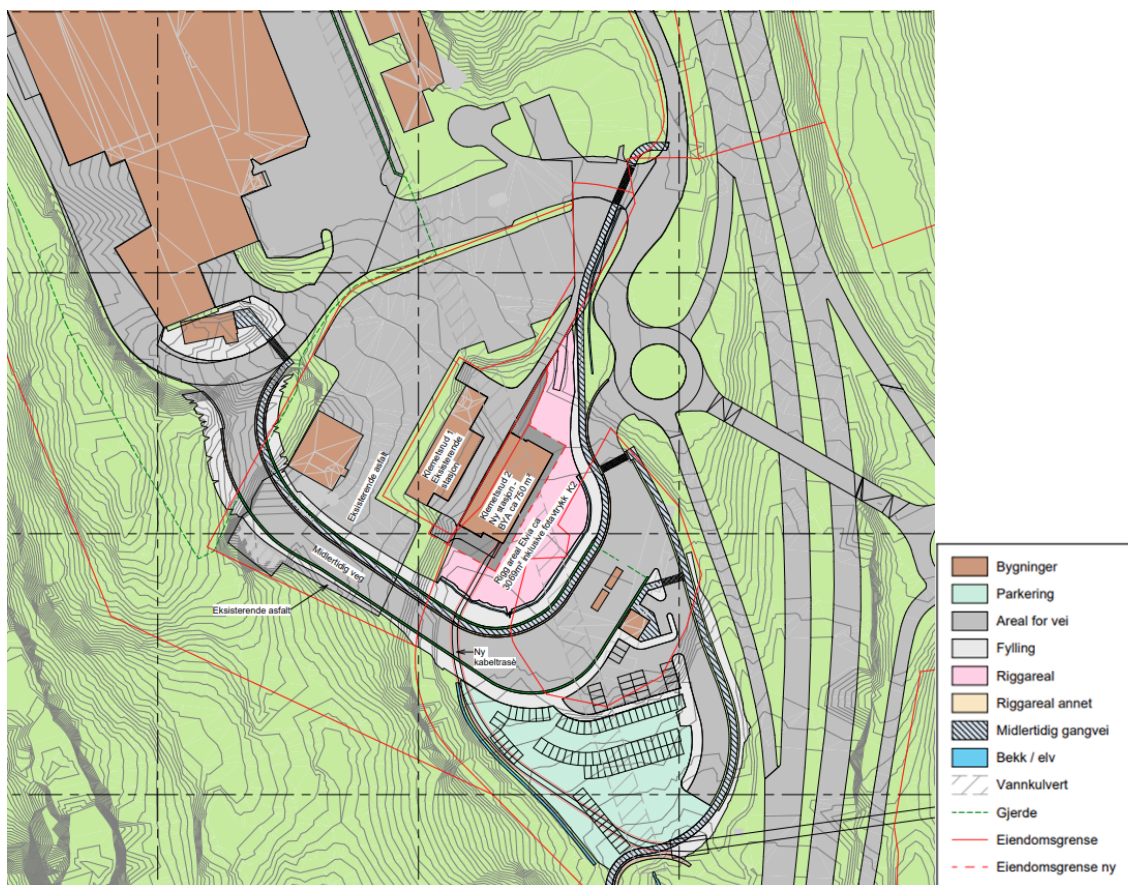
NVE gjør oppmerksom på at for nettanlegg med hjemmel i energiloven § 3-1 vil ikke kravene til sikkerhet mot naturpåkjenninger i plan- og bygningsloven eller i TEK17 kapittel 7 gjelde. Tiltakshaver er likevel ansvarlig for å sørge for effektiv sikring og beredskap og at bygging av anlegget planlegges og gjennomføres med tilstrekkelig sikkerhet for mot naturfare, jf. §§ 3-5 og 3-7 i energilovforskriften. Videre plikter tiltakshaver å sørge for tiltak for å forebygge og begrense virkningen av ekstraordinære situasjoner. Dette følger av energiloven § 9-2 jf. § 9-1.

På bakgrunn av vurderingene over, mener NVE at løsningen Elvia presenterer gir tilstrekkelig sikkerhet for anlegget med hensyn til naturfarepåvirkning og innebærer liten fare for å forårsake naturfarehendelser.

3.3.7 *Midlertidige hjelpeanlegg*

Elvia søker om midlertidige riggområder og midlertidig adkomst til stasjonsområdet i anleggsfasen. Arbeidet skal koordineres med Celsio, som skal legge om innkjøringen til forbrenningsanlegget sørøst for det nye stasjonsbygget i forbindelse med bygging av det nye CCS-anlegget. Elvia sitt riggområde er markert med rosa i kart i figur 6 under. Riggområdet, inkludert grunnflaten til det nye stasjonsbygget, blir på omtrent 3000 m² ifølge figur 6.

Midlertidig adkomst for Elvia i byggeperioden vil etableres gjennom Celsio sitt område og inn sørfra (se figur 6 under). I e-post av 19.02.2025 skriver Elvia at denne midlertidige innkjøringen skal være i drift så lenge byggingen av CCS-anlegget pågår. De skriver videre at detaljene rundt inn- og utkjøring til riggområdet, samt parkeringsplasser i anleggsperioden og tilgang til brakkerigg skal avklares med Celsio underveis. Det er viktig at ansvar og roller er avklart mellom Elvia og Celsio.

Figur 6: Kart over hvordan arealene skal brukes i anleggsfasen. Riggområdet til Elvia er markert med rosa. Midlertidig vei etableres med innkjøring gjennom Celsio sitt anlegg og inn sør for riggområdet. Kilde: E-post fra Elvia 28.04.2025.

4 NVEs konklusjon og vedtak om søknad etter energiloven

4.1 Oppsummering av NVEs vurderinger

Utvidelsen av transformatorstasjonen vil ikke endre det visuelle inntrykket av området og ingen kjente kulturminner eller kulturmiljøer vil bli direkte berørt. Tiltaksområdet består av grå arealer og utvidelsen vil derfor ha små virkninger for naturmangfold, gitt massehåndtering som hindrer spredning av fremmede arter i anleggsfasen. Det er ikke boliger eller annen bebyggelse til varig opphold nær tiltaksområdet, og dermed ingen risiko for langvarig eksponering for elektromagnetiske felt eller støy. Det er heller ingen virkninger for vassdrag, og liten fare for å forårsake naturfarehendelser.

NVE har vurdert Elvias søknad om utvidelse av Klemetsrud transformatorstasjon. Vi har i dette notatet redegjort for vurderingsgrunnlaget og positive og negative virkninger av tiltaket. Etter energiloven kan det gis konsesjon til energianlegg som anses som samfunnsmessig rasjonelle, det vil si at de positive virkningene anses som større enn de negative.

Noen av tiltakets virkninger kan tallfestes og omtales som prissatte virkninger (investeringskostnader, endringer i taps- og avbruddskostnader, flaskehalskostnader osv.). Men mange av virkningene, er såkalt ikke-prissatte virkninger (leveringssikkerhet, visuelle virkninger for landskap, kulturmiljø, friluftsliv, bomiljø, naturmangfold osv.). Slike virkninger kan være vanskelig

å tallfeste, og de samlede konsekvensene kan dermed heller ikke summeres opp til et positivt eller negativt resultat i kroner og øre. NVEs vurdering av om det skal gis konsesjon til et omsøkt tiltak er derfor en faglig skjønnsvurdering.

Basert på vurderingene i dette dokumentet mener NVE at løsningen Elvia har søkt om har små negative virkninger og at det er et samfunnsmessig rasjonelt tiltak.

4.2 Anleggsarbeid og tilsyn

NVE forutsetter at midlertidige arealinngrep begrenses i størst mulig grad og at Elvia overholder aktsomhetsplikten som følger av naturmangfoldloven § 28 og forskrift om fremmede organismer § 18.

NVE setter vilkår om at Elvia skal koordinere sitt anleggsarbeid med Hafslund Oslo Celsio AS for å begrense negative virkninger for samfunn og miljø.

Tilsyn med bygging, drift og vedlikehold og nedleggelse av anlegget utføres av NVEs miljøtilsyn for energianlegg.

4.3 NVEs konklusjon

I medhold av energiloven gir NVE konsesjon til å bygge og drive følgende elektriske anlegg på Klemetsrud sørøst i Oslo kommune. Tillatelsen gis i anleggskonsesjon med ref. NVE 202402920-19.

Vedlegg A - Oversikt over lovverk og behandlingsprosess

A.1 Energiloven

For å bygge, eie og drive elektriske anlegg kreves det konsesjon etter energiloven § 3-1. NVE er delegert myndighet til å treffe vedtak om å bygge og drive elektriske anlegg, herunder kraftledninger og transformatorstasjoner.

A.3 Samordning med annet lovverk

A.3.1 Plan- og bygningsloven

Kraftledninger og transformatorstasjoner med anleggskonsesjon etter energiloven § 3-1 er ikke omfattet av plan- og bygningsloven, med unntak av lovens krav til konsekvensutredninger og krav til kartfesting. Dette innebærer at:

- konsesjon kan gis uavhengig av planstatus
- det ikke skal utarbeides reguleringsplan eller gis dispensasjon
- det ikke kan vedtas planbestemmelser for slike anlegg

Vedtak om elektriske anlegg som krever anleggskonsesjon skal kun fattes av energimyndighetene. De øvrige myndigheter er høringsinstanser. Statlige, regionale og lokale myndigheter får etter ikrafttredelse av den nye loven innsigelsesrett og klagerett på NVEs konsesjonsvedtak etter energiloven, jf. energiloven § 2-1.

Behandlingsreglene for kraftledninger skal praktiseres for elektriske anlegg med tilhørende konstruksjoner og nødvendig adkomst. Dette innebærer at adkomstveier som er nødvendig for driften av energianleggene skal inntegnes på konsesjonskartet, behandles samtidig med anlegget for øvrig og inngår i konsesjonsvedtaket. Disse skal ikke behandles etter plan- og bygningsloven, under forutsetningen at disse veiene gis en betryggende behandling etter energiloven, der berørte interesser gis mulighet for å gi sine innspill. Veier som ikke inngår i prosessen fram til konsesjonsvedtaket, skal framlegges i detaljplaner som følger opp konsesjonsvedtaket, eller behandles av kommunene etter plan- og bygningsloven.

Selv om nettanlegg kan etableres uavhengig av innholdet i eksisterende arealplaner, betyr ikke at det er likegyldig for utbygger eller NVE hvilken arealbruk som berøres og hvilke planer som foreligger. Eksisterende bruk av arealene er som før en viktig del av de reelle hensynene som skal ivaretas når alternative traseer vurderes og en konsesjonsavgjørelse fattes. Foreliggende regulering til vern kan for eksempel være en viktig grunn til å unngå dette arealet, men planen gir ingen absolutte krav om å unngå arealet.

Elektriske anlegg som er unntatt fra plan- og bygningsloven skal i kommunale plankart fremtre som hensynssoner, noe som betyr at det skal registreres kraftledninger med tilhørende byggeforbudssoner i samsvar med regelverket til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. På kart vil ledninger være vist som et skravert område. Tidligere framstilling av ledninger som planformål (spesialområde, fareområde) med egne farger skal fases ut. Planformål ved ledninger skal framstilles ut fra forutsatt bruk av arealet i området for øvrig.

Unntaket fra plan- og bygningslovens plan- og byggesaksbestemmelser gjelder elektriske anlegg, som er en fellesbetegnelse på elektrisk utrustning og tilhørende byggtekniske konstruksjoner. Konstruksjoner som ikke har betydning for drift og sikkerhet ved de elektriske anleggene vil derfor omfattes av byggesaksbestemmelsene. Enkelte byggverk tilknyttet transformatorstasjoner vil

dermed fortsatt kunne kreve byggesaksbehandling av kommunen. I denne saken har ikke tiltakshaver søkt om slike byggverk.

A.3.2 Kulturminneloven

Alle fysiske inngrep som direkte kan påvirke kulturminner eller kulturlandskap, skal avklares mot kulturminneloven (kulml.) før bygging. Generelt skal det være gjennomført undersøkelser i planområdet for å avdekke mulige konflikter med automatiske fredete kulturminner, jf. kulml. § 9. Eventuelle direkte konflikter mellom det planlagte tiltaket og automatisk fredete kulturminner, må avklares gjennom en dispensasjonssøknad etter kulturminneloven.

A.3.3 Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven omfatter all natur og alle sektorer som forvalter natur eller som fatter beslutninger som har virkninger for naturen.

Lovens formål er å ta vare på naturens biologiske, landskapsmessige og geologiske mangfold og økologiske prosesser gjennom bærekraftig bruk og vern. Loven skal gi grunnlag for menneskers virksomhet, kultur, helse og trivsel, både nå og i fremtiden, også som grunnlag for samisk kultur. Loven fastsetter alminnelige bestemmelser for bærekraftig bruk, og skal samordne forvaltningen gjennom felles mål og prinsipper. Loven fastsetter videre forvaltningsmål for arter, naturtyper og økosystemer, og lovfester en rekke miljørettslige prinsipper, blant annet føre-var-prinsippet og prinsippet om økosystemforvaltning og samlet belastning.

Prinsippene i naturmangfoldloven skal trekkes inn i den skjønnsmessige vurderingen som foretas når det avgjøres om konsesjon etter energiloven skal gis, til hvilken løsning og på hvilke vilkår. I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8–12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Det skal fremgå av begrunnelsen hvordan prinsippene om bærekraftig bruk er anvendt som retningslinjer. Tiltakets betydning for forvaltningsmål for naturtyper, økosystemer eller arter, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5 drøftes der det er aktuelt. Miljøkonsekvensene av tiltaket skal vurderes i et helhetlig og langsiktig perspektiv, der hensynet til det planlagte tiltaket og eventuelt tap eller forringelse av naturmangfoldet på sikt avveies.